

Till Näringsdepartementet

Yttrande över frågor om renskötselkonventionen (Ds 2016:27)

Sattajärvi sameby insänder sitt yttrande över rubricerad remiss med dnr N2016/05385/FJR.

Samebyn vill först markera sin inställning att ingen annan än samebyn kan ges renbetesrätt inom samebyns område. Koncessionshavaren och medlemmar äger mark inom området och håller med denna rätt, och tillstånd, renar i området.

Utredaren har gjort det bästa av situationen. Bäst vore att omförhandla konventionen, men det skulle ta lång tid och mycken kraft, särskilt vad gäller områdesprotokollet. Han lämnar därför förslag på en delvis ny konventionslag varigenom ”felaktigheterna” i konventionen och dess områdesprotokoll rättas till. Utredarens förslag präglas av ambivalens – omförhandla eller inte.

Samebyn anser att man kan acceptera tillvägagångssättet.

Förslaget om ett annat förfarande, när det gäller skadestånd för intrång, tillstyrks.

Föreslagen konventionslag är gynnsam för samebyn, särskilt § 3 sista stycket och den bakomliggande beskrivningen i avsnitt 4.5.

Samtidigt finns på flera ställen i förslaget skrivningar som pekar mot att områdesprotokollet enligt konventionstexten kan komma att gälla. Här kommer åter ambivalensen i dager.

I första stycket på sida 50 beskrivs hur norska samer kan söka koncession om de någon gång skulle vilja det, med skyldighet att ta emot skötesrenar som tillhör andra. Det är bra, men ett par meningar senare skriver förslagsställaren om tillvägagångssätt om en koncessionssameby mister sin betesrätt genom konventionen. Varför skulle en koncessionssameby mista rättigheten om lagen träder i kraft? Åter ett exempel på ambivalens.

Föreslagen lag är gynnsam för samebyn då den undanröjer områdesprotokollet vad avser området för koncessionsrenskötsel. Samtidigt ”skaver” det lite att områdesprotokollet skulle ligga fast men att det genom lagen inte gäller i koncessionsområdet. Om konventionen inte ska omförhandlas får man motvilligt acceptera diskrepansen mellan områdesprotokollet och lagen, dock under förutsättning att föreslagen skrivning i § 3 sista stycket står fast.

Ambivalensen återkommer i avsnitt 6.2, sida 73, näst sista stycket och syftet med texten är oklar. Kanske det är en påminnelse om att ett genomförande av områdesprotokollet i koncessionsområdet blir kostsam för staten?

I bilaga 2 på sida 132 framgår hur stor del av Skaitelandet/Anttis som faller på olika samebyar. I bilagans appendix på sidorna 157–159, framgår av tabellen på sidan 159 att skadan för Sattajärvi sameby är överlägset störst. Nästan 50 % av vinterbetesmarken skulle förloras, medan det för övriga samebyar i det svenska renskötselområdet handlar om avsevärt mindre andelar (Vittangi och delvis Talma undantaget).

Sammanfattning: Utredaren har gjort det bästa möjliga för att rätta till misstagen i konventionen - lag och områdesprotokoll. Samtidigt finns en del tvetydigheter i texten som lämnar öppet för ett genomförande av områdesprotokollet.

Under förutsättning att regeringen inte ändrar föreslagen lag § 3 sista stycket, tillstyrker samebyn förslaget.

Yttrandet har beretts i samebyns styrelse 2016-10-31.

Håkan Forsén
Ordförande i Sattajärvi sameby

Kengis 15, 084 92 Pajala
0978-620 50; 070-664 37 08